

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2024

Αρ. Πρωτ. 23

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων που αφορούν στην προκήρυξη και διενέργεια του διαγωνισμού υποψηφίων δικηγόρων Α΄ εξεταστικής περιόδου 2024»

Η Συντονιστική Επιτροπή
της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 6, 13, 18, 19, 20,21 και 22 του ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων» (Α΄ 208), όπως ισχύουν και ιδίως του άρθρου 19 παρ. 5, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 7 του ν. 4745/2020 (ΦΕΚ Α΄ 214)
2. Την με αριθμ. 18/19-3-2024 απόφασή μας «Προκήρυξη διαγωνισμού υποψηφίων δικηγόρων Α΄ εξεταστικής περιόδου 2024» (ΦΕΚ Γ΄ 938/22-3-2024)

Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

1. Η προκήρυξη του διαγωνισμού υποψηφίων δικηγόρων, πέραν των προβλεπόμενων εκ του Κώδικα Δικηγόρων διατυπώσεων δημοσιότητας, δύναται να τοιχοκολληθεί στα Καταστήματα των οικείων Εφετείων και Πρωτοδικείων της περιφέρειας κάθε Εφετείου, στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας και των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων.

2. Η λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, των Οργανωτικών Επιτροπών και των Ομάδων Βαθμολόγησης, ιδίως οι συνεδριάσεις, η λήψη αποφάσεων και η διευθέτηση διαδικαστικών ζητημάτων, ρυθμίζεται σύμφωνα με την παρούσα απόφαση, τις προβλέψεις των οικείων άρθρων του Ν. 4194/2013 (Κώδικας Δικηγόρων) και του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, Α' 45) και τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ισχύουν.

3. Προς υποβοήθηση του έργου της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, των Οργανωτικών Επιτροπών και των Ομάδων Βαθμολόγησης δύναται να ανατεθούν χρέη γραμματέα σε δικηγόρους ή υπαλλήλους Δικηγορικών Συλλόγων ή σε δικαστικούς υπαλλήλους ή σε υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή Υπηρεσιών που εποπτεύονται από αυτό, η αποζημίωση των οποίων καθορίζεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής.

4. Τα μέλη των παραπάνω Επιτροπών και Ομάδων, όπως και οι γραμματείς υποχρεούνται να τηρούν τους όρους της εχεμύθειας έναντι κάθε τρίτου, ιδίως αναφορικά με τα θέματα των εξεταζόμενων μαθημάτων. Για το σκοπό αυτών λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο διαφύλαξης της μυστικότητας κατά τις συνεδριάσεις και αποφάσεις τους και κατά τη διαδικασία διαβίβασης των θεμάτων των εξεταζόμενων μαθημάτων. Ειδικά τα μέλη των Ομάδων Βαθμολόγησης υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν μεταξύ τους ή σε τρίτους την κρίση τους αναφορικά με τη βαθμολόγηση συγκεκριμένου γραπτού. Για το λόγο αυτόν αποφεύγουν να συνεδριάζουν ή με άλλο τρόπο να διεκπεραιώνουν το έργο τους με τρόπο ή σε τόπο που θα επιτρεπόταν κάτι τέτοιο.

Άρθρο 2

Οι επιθυμούντες τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό υποψηφίων δικηγόρων υποχρεούνται να υποβάλουν στο Γραμματέα της αρμόδιας Οργανωτικής Επιτροπής τη σχετική αίτηση και τα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική προκήρυξη. Η έναρξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων και δικαιολογητικών και ο τρόπος κατάθεσής τους θα προβλέπεται στις αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων της έδρας του Εφετείου, που θα ορίζουν τα μέλη των οικείων Οργανωτικών Επιτροπών με τους αναπληρωτές τους και το γραμματέα ή θα αποφασίζεται από την οικεία Οργανωτική Επιτροπή.

Άρθρο 3

1. Η Οργανωτική Επιτροπή, η οποία εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου, μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων προς συμμετοχή στον διαγωνισμό, μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών, αποφασίζει αιτιολογημένα και τελεσίδικα για την παραδοχή ή μη των αιτήσεων των υποψηφίων και συντάσσει πίνακα των δεκτών υποψηφίων στο διαγωνισμό στην οικεία εφετειακή περιφέρεια.

2. Η Οργανωτική Επιτροπή, με απόφασή της ορίζει το/τα οίκημα/τα όπου θα διενεργηθεί ο διαγωνισμός. Το αργότερο σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν τη διεξαγωγή της γραπτής δοκιμασίας, ο γραμματέας της Επιτροπής τοιχοκολλά τον πίνακα των δεκτών υποψηφίων και την σχετική απόφαση στο Κατάστημα του οικείου Εφετείου και τα αποστέλλει με το ταχύτερο μέσο στην Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας και στους οικείους Συλλόγους προς ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους.

3. Η Οργανωτική Επιτροπή ορίζει τον αναγκαίο αριθμό επιτηρητών, που μπορεί να είναι δικηγόροι, μέλη των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων ή υπάλληλοι των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων ή του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η αποζημίωση των επιτηρητών καθορίζεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής.

4. Οι Οργανωτικές Επιτροπές Εξετάσεων οφείλουν να διαφυλάσσουν γενικά και αντικειμενικά χαρακτηριστικά της διαδικασίας του διαγωνισμού ως προς κάθε υποψήφιο, τηρώντας ομοιόμορφη πρακτική. Για το σκοπό αυτό διατηρούν μεταξύ τους επικοινωνία με κάθε πρόσφορο τρόπο.

Άρθρο 4

1. Η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων συνέρχεται και συνεδριάζει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Για τις συνεδριάσεις τηρούνται πρακτικά.

2. Τα θέματα του διαγωνισμού είναι κοινά για όλους τους υποψηφίους. Τρία τουλάχιστον μέλη της Κεντρικής Επιτροπής προτείνουν δύο (2) θέματα ο καθένας για κάθε μάθημα. Κάθε θέμα περιλαμβάνει συνθετική παρουσίαση πρακτικού θέματος με περισσότερα ερωτήματα. Η Κεντρική Επιτροπή, σε μυστική συνεδρίαση της, προβαίνει σε κλήρωση των θεμάτων, τα οποία δύναται να συμπληρώσει και, σε περίπτωση που χρειάζεται διευκρίνιση, να απαλείψει ή να αναδιατυπώσει μέρος αυτών. Για τον σκοπό αυτό, η Κεντρική Επιτροπή συνέρχεται δύο (2) τουλάχιστον

ώρες πριν από την ώρα που ορίστηκε για την έναρξη της γραπτής δοκιμασίας σε κάθε εξεταστέο μάθημα. Τα μη κληρωθέντα θέματα καταστρέφονται, συντασσόμενου υπό της Κεντρικής Επιτροπής σχετικού πρακτικού.

3. Τα θέματα που κληρώθηκαν, όπως αυτά τελικώς διατυπώθηκαν από την Κεντρική Επιτροπή, αποστέλλονται τριάντα (30) λεπτά πριν την έναρξη της γραπτής δοκιμασίας με τηλεμοιότυπο (fax) ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email) στους Προέδρους των Οργανωτικών Επιτροπών, οι οποίοι, με ευθύνη τους, φροντίζουν για την αναπαραγωγή τους με απόλυτη ασφάλεια, προκειμένου να διανεμηθούν στους εξεταζόμενους.

4. Η Επιτροπή κατά το χρόνο διενέργειας κάθε εξέτασης βρίσκεται σε ετοιμότητα προκειμένου να διευθετήσει, εφόσον χρειαστεί, κάθε ζήτημα που μπορεί να ανακύψει και να αφορά στην εξέλιξη του διαγωνισμού ή να δώσει διευκρινιστικές ή άλλες απαντήσεις σχετικά με τα θέματα των εξεταζόμενων αντικειμένων. Για κάθε ζήτημα που ανακύπτει κατά την εξέλιξη του διαγωνισμού και τις ενέργειές της, ιδίως τις διευκρινιστικές απαντήσεις που δόθηκαν σε ερωτήματα υποψηφίων, συντάσσει σχετικό πρακτικό.

5. Εντός δύο (2) ημερών από το πέρας του συνόλου των γραπτών εξετάσεων συνέρχεται η Κεντρική Επιτροπή, η οποία συντάσσει πρακτικό με τις ορθές απαντήσεις και καθορίζει σε κλίμακα δέκα βαθμών τις μονάδες αξιολόγησης για το πρακτικό θέμα και για κάθε ερώτημα ξεχωριστά, υποχρεωτικές για τους βαθμολογητές και αναβαθμολογητές. Το πρακτικό αυτό διαβιβάζεται αμέσως στις Ομάδες Βαθμολόγησης.

Άρθρο 5

1. Τα μέλη των Οργανωτικών Επιτροπών οφείλουν κατά τις ημέρες των εξετάσεων να βρίσκονται στα εξεταστικά κέντρα μία ώρα και 15 λεπτά τουλάχιστον πριν από την ώρα έναρξης του διαγωνισμού. Έχουν την ευθύνη για την τήρηση των ισχυόντων, κατά το χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού, μέτρων πρόληψης και προστασίας και την τήρηση της ευταξίας. Σε περίπτωση που υποψήφιος δεν τηρεί τα μέτρα και τις οδηγίες της Επιτροπής του απαγορεύεται η είσοδος στην αίθουσα ή εφόσον έχει εισέλθει απομακρύνεται από αυτήν και αποβάλλεται από το διαγωνισμό.

2. Οι υποψήφιοι οφείλουν να προσέλθουν στην αίθουσα όπου διενεργείται ο διαγωνισμός σαράντα πέντε (45) λεπτά νωρίτερα από την ώρα που έχει προσδιορισθεί για την έναρξη της δοκιμασίας, οπότε και αρχίζει η εκφώνηση από τον σχετικό πίνακα των ονομάτων των

υποψηφίων, και θα γίνεται η εξακρίβωση της ταυτότητάς τους, με έλεγχο των δελτίων αστυνομικής ταυτότητας των υποψηφίων. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης απαγορεύεται η χρήση κινητών τηλεφώνων και οποιουδήποτε διορθωτικού υλικού.

3. Την ώρα που έχει προσδιορισθεί για την έναρξη της δοκιμασίας, παραδίδονται στους εξεταζόμενους τα θέματα, σε φωτοτυπικά αντίγραφα, την ίδια ώρα σε όλες τις αίθουσες εξετάσεων. Εάν ένας από τους υποψηφίους δεν είναι παρών στην αίθουσα κατά την στιγμή της έναρξης εκφώνησης των ονομάτων αποκλείεται από το διαγωνισμό.

4. Οι υποψήφιοι γράφουν σε έντυπο που φέρει έντυπα την επωνυμία της Ολομέλειας και τους χορηγείται από την Επιτροπή. Στους υποψηφίους παρέχεται δώρη προθεσμία για να επεξεργασθούν και να αναπτύξουν το θέμα. Απαγορεύεται απολύτως η χρήση ερμηνευτικών κειμένων, διδακτικών συγγραμμάτων, σημειώσεων ή άλλου είδους βοηθημάτων, πλην των κειμένων των νόμων. Υποψήφιος που κάνει χρήση βοηθημάτων που δεν επιτρέπονται ή συνεννοείται εγγράφως ή προφορικώς με άλλο υποψήφιο ή άλλο πρόσωπο ή δημιουργεί προβλήματα στην ομαλή διεξαγωγή της εξέτασης αποβάλλεται από το διαγωνισμό με πράξη της Οργανωτικής Επιτροπής. Οι υποψήφιοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν πρόχειρο σε κόλα λευκή που θα φέρει σφραγίδα της Ολομέλειας.

Υποψήφιος που αντιμετωπίζει οποιαδήποτε ειδική δυσκολία για να ανταποκριθεί σε γραπτή δοκιμασία οφείλει να ενημερώσει εγκαίρως την Οργανωτική Επιτροπή προσκομίζοντας τα σχετικά δικαιολογητικά. Εφόσον αποδεικνύεται βάσιμος ο λόγος, ορίζεται από την Οργανωτική Επιτροπή μέλος της ή τρίτος, ο οποίος θα καταγράψει ό,τι ο διαγωνιζόμενος υπαγορεύει. Η διαδικασία αυτή θα γίνεται σε ξεχωριστό χώρο του εξεταστικού κέντρου. Στο γραπτό θα επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση του υπογράφοντα για την πλήρη καταγραφή των υπαγορευμένων. Η δήλωση αυτή δεν διαβιβάζεται στην ομάδα βαθμολόγησης. Για τους υποψηφίους αυτούς η διαδικασία εξέτασης διαρκεί τρεις (3) ώρες.

5. Κάθε υποψήφιος, κατά τη λήξη της προκαθορισμένης για την εξέταση ώρας, ή και πριν από αυτήν, παραδίδει το γραπτό του μαζί με το πρόχειρο. Το γραπτό δεν πρέπει να φέρει στο σώμα αυτού υπογραφή ή άλλο διακριτικό γνώρισμα πλην των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου. Αφού γίνει η παραβολή με επίδειξη του δελτίου της αστυνομικής του ταυτότητας, οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων του καλύπτονται με αδιαφανή ταινία, η οποία δεν αφαιρείται παρά με την οριστικοποίηση της βαθμολογίας. Κατά την παράδοση τα γραπτά όλων των υποψηφίων μονογράφονται από αυτόν που τα παραλαμβάνει και στη συνέχεια σφραγίζονται από τον γραμματέα της Οργανωτικής Επιτροπής.

6. Μετά το πέρας της διαγωνιστικής διαδικασίας, η Οργανωτική Επιτροπή ελέγχει αν ο αριθμός των γραπτών που έχει συγκεντρώσει ανταποκρίνεται στον αριθμό των διαγωνισθέντων και εφόσον αυτό επιβεβαιωθεί, ο γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής χωρίζει τα γραπτά ανά εξεταζόμενο μάθημα, τα τοποθετεί εντός φακέλου και τα διαβιβάζει το αργότερο εντός τριών (3) εργασίμων ημερών στον γραμματέα της Οργανωτικής Επιτροπής του Εφετείου Αθήνας ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα ανάλογα με τον τόπο βαθμολόγησης των γραπτών του οικείου Εφετείου.

Ο γραμματέας της Οργανωτικής Επιτροπής Εφετείου Αθήνας ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, κατηγοριοποιεί το σύνολο των γραπτών ανά μάθημα και τα αριθμεί ανά μάθημα.

7. Με ευθύνη του γραμματέα κάθε Οργανωτικής Επιτροπής, διαβιβάζονται τα σχετικά πρακτικά στην Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος.

8. Τα πρόχειρα σημειώματα των εξεταζόμενων καταστρέφονται με πρακτικό της Οργανωτικής Επιτροπής.

Άρθρο 6

1. Ομάδες βαθμολόγησης συγκροτούνται στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προκήρυξη. Με την απόφαση συγκρότησης, ορίζεται ο γραμματέας που δύναται να είναι δικηγόρος ή υπάλληλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα. Δύναται δε να ορισθεί ένας γραμματέας για όλες τις Ομάδες, ανά τόπο Βαθμολόγησης. Έδρα των Ομάδων Βαθμολόγησης είναι τα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα.

2. Η βαθμολόγηση των γραπτών των Εφετείων Θεσσαλονίκης, Δυτικής Μακεδονίας Θράκης, Ιωαννίνων και Κέρκυρας θα γίνει στη Θεσσαλονίκη και των υπολοίπων Εφετείων στην Αθήνα.

3. Η κάθε Ομάδα Βαθμολόγησης βαθμολογεί ένα μάθημα. Σε περίπτωση περισσότερων Ομάδων Βαθμολόγησης από τα μαθήματα, η κατανομή των γραπτών γίνεται ισομερώς σε κάθε Ομάδα και δύναται για τις ανάγκες της ισομερούς κατανομής οι Ομάδες Βαθμολόγησης να βαθμολογούν και περισσότερα του ενός μαθήματα. Ο γραμματέας κάθε Ομάδας Βαθμολόγησης αφού παραλάβει τα γραπτά από τον γραμματέα της Οργανωτικής Επιτροπής Εφετείου Αθηνών ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, τα διανέμει άμεσα στα μέλη της Ομάδας.

4. Κάθε μέλος συντάσσει πίνακα με τον αύξοντα αριθμό κάθε γραπτού που του διανεμήθηκε και τον συμπληρώνει με την αντίστοιχη βαθμολογία παραθέτοντας και την αναλυτική βαθμολογία σε κάθε ερώτημα. Όταν ο πίνακας ολοκληρωθεί, ο βαθμολογητής υπογράφει στο τέλος αυτού και τον παραδίδει στον γραμματέα μέσα σε κλειστό φάκελο. Η βαθμολόγηση των γραπτών θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την παραλαβή τους από τους βαθμολογητές.

5. Αφού συγκεντρωθούν οι φάκελοι και των τριών βαθμολογητών, ο γραμματέας της Ομάδας συντάσσει πίνακα βαθμολογίας του εξεταζόμενου μαθήματος, ο οποίος περιλαμβάνει τον αύξοντα αριθμό κάθε γραπτού και τον βαθμό κάθε βαθμολογητή.

6. Αν η Ομάδα Βαθμολόγησης διαπιστώσει ότι κάποιο γραπτό έχει βαθμολογηθεί με απόκλιση άνω των τριών (3) μονάδων μεταξύ της μεγαλύτερης και της μικρότερης βαθμολογίας, τότε το διαβιβάζει στην Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων για αναβαθμολόγηση. Με απόφαση του Προέδρου της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, η αναβαθμολόγηση του γραπτού ανατίθεται στο μέλος με τη μεγαλύτερη συνάφεια αντικειμένου. Ο τελικός βαθμός του υποψηφίου στο συγκεκριμένο μάθημα αποτελείται από τον μέσο όρο της αρχικής βαθμολόγησης και της αναβαθμολόγησης, αφού αφαιρεθούν ο μικρότερος και ο μεγαλύτερος βαθμός, κατά τις κείμενες διατάξεις.

7. Όταν όλες οι Ομάδες Βαθμολόγησης ολοκληρώσουν το έργο τους αποκαλύπτονται τα ονοματεπώνυμα των εξετασθέντων υποψηφίων. Σε συνεργασία των γραμματέων ανά τόπο βαθμολόγησης συντάσσεται συγκεντρωτικός πίνακας αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα όλων των υποψηφίων, τον μέσο όρο βαθμολογίας σε κάθε μάθημα καθώς και τον τελικό μέσο όρο που αποτελεί και τον τελικό βαθμό επίδοσης των υποψηφίων, επιτυχόντων, αποτυχόντων, μη προσελθέντων και αποκλεισθέντων του διαγωνισμού. Οι γραμματείς των Ομάδων Βαθμολόγησης συντάσσουν επιμέρους πίνακες επιτυχόντων και αποτυχόντων, ανά έδρα Εφετείου εξέτασης, με απόλυτη βαθμολογική σειρά, όπως επίσης και πίνακα μη προσελθέντων και αποκλεισθέντων. Ο πίνακας επιτυχόντων και οι ορθές απαντήσεις επί των θεμάτων, έτσι όπως έχουν αποτυπωθεί από την Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων, δημοσιεύονται στις έδρες των Εφετείων της χώρας με ευθύνη των Οργανωτικών Επιτροπών και αναρτάται στις ιστοσελίδες της Ολομέλειας και των οικείων δικηγορικών συλλόγων, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

8. Οι πίνακες των αποτελεσμάτων, τα πρακτικά και τα γραπτά των υποψηφίων διαβιβάζονται, με ευθύνη των γραμματέων των

Οργανωτικών Επιτροπών των Εφετειών Αθήνας και Θεσσαλονίκης, στην Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας, η οποία συντάσσει τον συγκεντρωτικό πίνακα.

9. Αντίγραφο του πίνακα επιτυχόντων κοινοποιείται στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

10. Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα να λάβουν γνώση των γραπτών τους μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Σε κάθε περίπτωση, τα γραπτά καταστρέφονται μετά το πέρας δύο μηνών μετά το πέρας ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων. Τα γραπτά των αποτυχόντων θα φυλάσσονται για έξι (6) μήνες, μετά την πάροδο των οποίων θα καταστρέφονται, εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος με γραπτή αίτησή του ζητήσει να διατηρηθεί το γραπτό του, εφόσον έχει ασκήσει ένδικο βοήθημα.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος (www.olomeleia.gr).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΒΕΡΒΕΣΟΣ

